

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

ĐÀO MINH SƠN

**NGHIÊN CỨU GIẢI PHÁP QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC
TRONG PHÁT TRIỂN DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA
TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
Chuyên ngành: Quản lý kinh tế

Thái Nguyên - năm 2013

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH**

ĐÀO MINH SƠN

**NGHIÊN CỨU GIẢI PHÁP QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC
TRONG PHÁT TRIỂN DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA
TỈNH THÁI NGUYÊN**

**Chuyên ngành: Quản lý kinh tế
Mã số: 60.34.04.10**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS. PHẠM QUỐC CHÍNH

Thái Nguyên - năm 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Các số liệu, kết quả nêu trong Luận văn là trung thực và chưa từng được ai công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện Luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong Luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2013

Tác giả luận văn

ĐÀO MINH SƠN

LỜI CẢM ƠN

Lời đầu tiên, tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc nhất đối với Tiến sỹ Phạm Quốc Chính - Phó Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Thái Nguyên, người thầy đã tận tình giúp đỡ, hướng dẫn tôi trong suốt quá trình hoàn thành bản luận văn này.

Xin chân thành cảm ơn các thầy, các cô đã giảng dạy và truyền thụ kiến thức cho bản thân tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu cũng như tạo cho bản thân những nhận thức mới, kiến thức mới trong cuộc sống và làm việc.

Xin chân thành cảm ơn đội ngũ cán bộ nhà trường đặc biệt là các thầy, các cô Khoa sau đào tạo - Trường Đại học Kinh tế và quản trị kinh doanh Thái Nguyên đã tạo điều kiện cho bản thân trong quá trình học và sinh hoạt tại trường.

Cuối cùng, tôi xin gửi lời cảm ơn sâu sắc và chúc các thầy, các cô cùng các đồng môn lớp K7D - Quản lý kinh tế (khóa 2010-2012) - Đại học Kinh tế và quản trị kinh doanh Thái Nguyên lời chúc sức khỏe, thành đạt.

Thái Nguyên, tháng 6 năm 2013
Tác giả luận văn

ĐÀO MINH SƠN

MỤC LỤC

Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục các từ viết tắt.....	vii
Danh mục các bảng	viii
Danh mục sơ đồ.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Sự cần thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của luận văn	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của luận văn	3
4. Ý nghĩa khoa học và thực tiễn.....	3
5. Cấu trúc, nội dung của luận văn.....	4
Chương 1: CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC TRONG PHÁT TRIỂN DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA	5
1.1. Doanh nghiệp nhỏ và vừa	5
1.1.1. Định nghĩa doanh nghiệp nhỏ và vừa	5
1.1.2. Đặc điểm của doanh nghiệp nhỏ và vừa	8
1.1.3. Sự cần thiết hỗ trợ phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa	9
1.1.3.1. Vai trò của doanh nghiệp nhỏ và vừa trong quá trình phát triển kinh tế - xã hội ..	9
1.1.3.2. Những khó khăn, thách thức do chính sự hạn chế của doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	12
1.1.3.3. Những khó khăn, thách thức do quá trình hội nhập quốc tế và thực hiện cam kết WTO.....	16
1.2. Chính sách hỗ trợ phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	17
1.2.1. Khái niệm, chức năng của chính sách hỗ trợ phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa	17
1.2.1.1. Khái niệm.....	17
1.2.1.2. Các chức năng cơ bản của chính sách hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	21
1.2.2. Nội dung chính sách hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	22

1.3. Kinh nghiệm quốc tế về phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa và bài học rút ra đối với Việt Nam.....	28
1.3.1. Kinh nghiệm của một số nước trên thế giới.....	29
1.3.1.1. Kinh nghiệm của Trung Quốc.....	29
1.3.1.2. Kinh nghiệm của Mỹ.....	30
1.3.1.3. Kinh nghiệm của Nhật Bản.....	32
1.3.1.4. Kinh nghiệm của Đài Loan.....	34
1.3.1.5. Kinh nghiệm của Hàn Quốc.....	34
1.3.2. Bài học kinh nghiệm cho Việt Nam.....	35
1.3.2.1. Xây dựng môi trường thuận lợi cho các doanh nghiệp nhỏ và vừa phát triển ...	36
1.3.2.2. Đẩy mạnh các biện pháp thực thi chính sách hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa ..	37
1.3.2.3. Cải cách chính sách ngoại thương.....	39
Chương 2: PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU.....	42
2.1. Các câu hỏi đặt ra mà đề tài cần giải quyết:.....	42
2.1.1. Đánh giá thực trạng phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa tỉnh Thái Nguyên?.....	42
2.1.2. Đánh giá được tình hình chung về quản lý nhà nước trong phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa của tỉnh trong những năm qua?	42
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	43
2.2.1. Phương pháp thu thập số liệu.....	43
2.2.2. Phương pháp xử lý số liệu.....	43
2.2.3. Phương pháp phân tích số liệu.....	44
2.2.4. Phương pháp chuyên gia.....	44
Chương 3: ĐÁNH GIÁ, PHÂN TÍCH THỰC TRẠNG VÀ MỘT SỐ HẠN CHẾ VỀ QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC TRONG PHÁT TRIỂN DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA TỈNH THÁI NGUYÊN.....	45
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu.....	45
3.1.1. Đặc điểm về điều kiện tự nhiên tỉnh Thái Nguyên	45
3.1.2. Thực trạng phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên....	47

3.1.3. Đóng góp của doanh nghiệp nhỏ và vừa đối với sự phát triển của kinh tế của tỉnh Thái Nguyên.....	51
3.1.4. Những khó khăn, tồn tại của các doanh nghiệp nhỏ và vừa	53
3.1.4.1. Về vốn.....	53
3.1.4.2. Về cơ chế cấp tín dụng.....	54
3.1.4.3. Về cơ chế bảo đảm tiền vay	54
3.1.4.4. Trình độ kỹ thuật, công nghệ sản xuất.....	55
3.1.4.5. Về vấn đề đất đai và mặt bằng sản xuất.....	55
3.1.4.6. Về khả năng cạnh tranh, trình độ của đội ngũ quản lý và lực lượng lao động	56
3.1.4.7. Nguồn thông tin	57
3.2. Thực trạng chính sách hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa tỉnh Thái Nguyên	57
3.2.1. Hỗ trợ tài chính các doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	57
3.2.2. Hỗ trợ về mặt bằng sản xuất và địa điểm kinh doanh cho doanh nghiệp nhỏ và vừa	63
3.2.3. Hỗ trợ công tác đổi mới, nâng cao năng lực công nghệ, trình độ kỹ thuật.....	66
3.2.4. Hỗ trợ vận tải và hỗ trợ vận tải hàng hóa xuất khẩu	66
3.2.5. Hỗ trợ cung cấp thông tin cho doanh nghiệp nhỏ và vừa	68
3.2.6. Xúc tiến thương mại - thị trường	70
3.2.7. Hỗ trợ đào tạo nâng cao năng lực quản trị kinh doanh và đào tạo kỹ thuật....	71
3.2.8. Hỗ trợ thực hiện cải cách thủ tục hành chính, cải thiện môi trường đầu tư; cơ chế xúc tiến đầu tư và khởi sự doanh nghiệp.....	74
3.2.9. Các hoạt động hỗ trợ khác	75
3.3. Đánh giá chung về công tác quản lý nhà nước trong phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa của tỉnh Thái Nguyên	76
3.3.1. Những ưu điểm trong công tác quản lý nhà nước trong phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa	76
3.3.1.1. Sự chuyển biến cơ bản trong việc thực thi các văn bản pháp luật liên quan đến sự phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	76
3.3.1.2. Những chuyển biến quan trọng trong cải cách thủ tục hành chính.....	78

3.3.1.3. Nỗ lực giảm chi phí pháp lý	79
3.3.2. Hạn chế của chính sách hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa	80
3.3.2.1. Cơ sở kinh tế.....	80
3.3.2.2. Đối tượng được hưởng trợ giúp.....	81
3.3.2.3. Hiệu quả của công tác tổ chức thực hiện	82
3.3.2.4. Tác động đến hiệu quả kinh doanh của đối tượng hưởng lợi.....	83
3.3.2.5. Công tác giám sát đánh giá	83
3.3.3. Một số nguyên nhân cơ bản của những hạn chế trên	84
3.3.3.1. Nguyên nhân từ nhận thức	84
3.3.3.2. Nguyên nhân từ môi trường pháp lý và chính sách phát triển	86
3.3.3.3. Nguyên nhân từ môi trường kinh tế.....	86
Chương 4: MỘT SỐ GIẢI PHÁP NHẪM HOÀN THIỆN CÔNG TÁC QUẢN LÝ NHÀ NƯỚC TRONG PHÁT TRIỂN DOANH NGHIỆP NHỎ VÀ VỪA TỈNH THÁI NGUYÊN TRONG THỜI GIAN TỚI.....	88
4.1. Quan điểm, định hướng, mục tiêu trong đổi mới quản lý nhà nước trong phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa tỉnh Thái Nguyên.....	88
4.1.1. Chủ trương, chính sách của Tỉnh trong việc phát triển DNNVV	88
4.2. Một số giải pháp hoàn thiện công tác quản lý nhà nước trong phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa tỉnh Thái Nguyên trong thời gian tới	89
4.2.1. Cơ chế, chính sách ưu đãi từ phía Nhà nước	89
4.2.2. Cơ chế, chính sách ưu đãi từ phía tỉnh Thái Nguyên	90
4.2.2.1. Hỗ trợ về nguồn vốn	90
4.2.2.2. Mở cửa các kênh thông tin.....	92
4.2.2.3. Hỗ trợ chính sách thuế	93
4.2.2.4. Hỗ trợ về đất đai, địa điểm, đầu tư cơ sở hạ tầng.....	93
4.2.2.5. Tăng cường xuất khẩu của các DN vừa và nhỏ	94
4.2. Kiến nghị.....	96
KẾT LUẬN	97
TÀI LIỆU THAM KHẢO	100

DANH MỤC CÁC TỪ VIẾT TẮT

Chữ viết tắt	Chữ viết đầy đủ
Ban QLKKT	Ban Quản lý các khu kinh tế
Bộ KHĐT	Bộ Kế hoạch và Đầu tư
CIEM	Viện Quản lý kinh tế Trung ương
CNH-HĐN	Công nghiệp hoá - hiện đại hoá
DN	Doanh nghiệp
DNNVV	Doanh nghiệp nhỏ và vừa
HKD	Hộ kinh doanh
HTX	Hợp tác xã
NBRS	Hệ thống dữ liệu doanh nghiệp quốc gia
PCI	Chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh
UBND	Ủy ban nhân dân
Sở KHĐT	Sở Kế hoạch và Đầu tư
VCCI	Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Chỉ tiêu xác định doanh nghiệp nhỏ và vừa ở một số nước	6
Bảng 1.2. Chỉ tiêu xác định doanh nghiệp nhỏ và vừa ở Việt Nam.....	7
Bảng 1.3. Chính sách của nhà nước hỗ trợ doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	28
Bảng 3.1. Doanh nghiệp nhỏ và vừa tỉnh Thái Nguyên theo loại hình.....	47
Bảng 3.2. Doanh nghiệp nhỏ và vừa tỉnh Thái Nguyên theo mức vốn.....	48
Bảng 3.3. Doanh nghiệp nhỏ và vừa tỉnh Thái Nguyên đăng ký thành lập mới qua các năm	49
Bảng 3.4. Doanh nghiệp nhỏ và vừa tỉnh Thái Nguyên theo địa bàn	50
Bảng 3.5. Đóng góp của doanh nghiệp nhỏ và vừa tỉnh Thái Nguyên	51
Bảng 3.6. Đánh giá của các doanh nghiệp về môi trường pháp lý phát triển doanh nghiệp nhỏ và vừa.....	77
Bảng 3.7. Đánh giá của các doanh nghiệp về thực hiện thủ tục hành chính.....	78

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ

Sơ đồ 1.1: Sơ đồ kim cương của M. Porter trong phân tích và đánh giá lợi thế cạnh tranh của doanh nghiệp	23
---	----